

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

TERCETO DE COIXOS

Sols apoyantse mútuament, poden encare tenirse drets

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pessetas.
Socorro al soldat malalt de anèmia general <i>Joan Ràfols</i> , del Regiment d'España, núm. 44.—Via: carrer de Ponent, 8, 3. ^{er} .—	40
Socorro al soldat malalt de anèmia, <i>Julio Vives Vives</i> , del Regiment de Aragón, núm. 21.—Via: Carrer de Roca, 9, 2. ^a , 1. ^a .—	30
Socorro al soldat malalt de anèmia, <i>Manuel Gabaldó Belmonte</i> , del Regiment de Guipúzcoa, núm. 53.—Via: Carrer de Montaner, 142, 1. ^{er} , 1. ^a .—	20
	90
Existència en 13 de Febrer.....	2,835'42
Existència avuy.....	2,745'42

LO BON CAMÍ

A corrent de l'opinió republicana es avuy franca com pocas vegades s'havia vist. Hi ha encare dèbils resistències, y tota una organització, la federal de 'n Pi, que no s'adona per conveniència; pero bé pot assegurar-se que 'l 90 per cent dels republicans espanyols proclaman avuy la necessitat urgent é imprescindible de constituir un fort y poderós partit únic, que s'organisi sòlidament al objecte de conseguir la implantació de la República. Una República sense adjectius, basada en las institucions democràtiques consagradas en la Constitució de 1869 y sas lleys orgàniques corresponents, deixant al país que decideixi llibèrrimament, després del triufo de aquella, la seva organització definitiva.

Dintre de aquesta base amplíssima tothom hi cab, lo mateix els elements radicals que 'ls conservadors. Sense necessitat de perturbacions funestas, la República, qu'es una forma de govern sumament flexible, s'adaptarà fàcilment a las circumstancies de la realitat, desde 'l día mateix del seu triufo. La nació decidirà per medi del sufragi universal, y á tots los republicans incumbirà 'l deber de acatar y cumplir escrupulosament la voluntat soberana del país.

Per aixó sobran avuy tots los programas mes ó menos ben perfilats, que únicament han servit per dividirnos y patentisar la nostra impotencia, porque ocupantnos massa del porvenir, descuidavam las imperiosas exigències de 'l hora present.

Quin inconvenient ha de haver-hi en proclamar tot lo que 'ns uneix, qu'es més que bastant no sols com á base de operacions en la lluyta que tenim entaulada contra la Monarquia, sino també com á solar pera edificarhi ab la deguda solidés las institucions republicanas?

En menos principis que nosa tres estavan conformes los elements que realisaren la gloriosa Revolució de Setembre, y no obstant la portaren á terme. Mes considerables eran las diferències que dividían als republicans francesos, 'l any 70, y no obstant la República per ells implantada viu encare, ha arrelat fonament en 'l ànima del país y es completament indestructible.

Los primers abdicaren momentáneament de sas diferències pera realisar un fet de gran importancia y 'l realisaren ab fortuna; los últims feren mes, enmotllant-se sàbiament á las circumstancies y arribant de grau en grau á forsa de tàctica de prudència y d'energía, desde la República que de tal sols tenia 'l nom de Mr. Thiers, passant per la República casi dictatorial de 'n Mac-Mahon, á la plenitud democràtica representada per la República de 'n Grevy, de 'n Carnot y á 'l actual de 'n Felix Faure.

La conducta dels republicans francesos ha de servirnos d'exemple y d'ensenyansa.

Lo vot en favor del partit únic, es, sens disputa la nota culminant manifestada pels republicans de tot Espanya, en los actes commemoratius del 11 de Febrer. Per tot arreu s'ha posat de manifest ab la mateixa forsa y ab igual expontaneitat. En alguns punts la fusió es ja un fet consumat.

Si 'ls organismes superiors se fixan en la superioritat de una corrent tan general, no retardarán un moment més la decissió que s'imposa, per utilitzarla lo mes prompte possible en bé del triufo de la causa republicana.

A Madrid, en un meeting animadíssim predominà també la tendència de la fusió.

Los nostres enemics, sempre al aguayt, han volgut pendre peu de alguns dels incidents ocorreguts en la popular assemblea, pera tatxar als republicans de ingobernables é incapassos d'organisar y sostenir una República pacífica y progressiva.

Cre'h sincerament que s'enganyan de mitj á mitj. Las manifestacions tumultuosas de un meeting quals portas quedan obertas de bat á bat al públich, sense demanar á ningú ni la seva procedència, ni pendre compte dels seus intents, poca cosa signifiquen quan en la immensa majoria dels reunits hi alenta una idea salvadora. La fusió dels esperits, com la dels metalls, va

precedida sempre de una gran ebullició. Després la massa s'afreda y sols llavors es utilizable.

Perque en tota fusió quedan repelidas, per virtut de la mateixa operació química que s'efectúa, totas las impuresas y totas las escorias.

Com impuresas poden ser considerats los elements extranyos que 'l enemich envia á perturbar los actes públics realisats pels republicans. Com á escorias han de ser tinguts los homes refractaris per naturalesa á tot esperit de organització y de disciplina.

Peró á pesar dels uns y dels altres, la fusió s'realitzarà. Los elements que han de integrar-la son considerables, valiosíssims, com no 'ls posseheix avuy cap mes agrupació política espanyola, ni pel seu número, ni per la seva forsa, ni per la virtualitat de las sevas ideas.

¡Mans á l'obra, donchs, republicans espanyols!... Al olvit del passat, correspongui una poderosa cohesió pera emprendre ab éxit las lluytas del porvenir.

Desapareguin dels pobles, dels districtes, de las provincias las organitzacions particulars, prenyadas de rezels, alentadoras de ambicions mesquinas, fomentadoras de migrats personalismes, pera donar lloch á la constitució de un sol partit republicà gran pels numerosos elements que 'l formin, serio pel seu esperit de disciplina que cada h'u s'imposi, en aras del bé comú, y respectable pel desinterés y pel patriotisme en que informi tots los seus actes.

Aixís, desde abaix, com correspon á las bonas prácticas democràtiques, arribarém á la convocació de una Assamblea nacional, que adoptant una norma de carácter general, donará unitat als esforços del partit republicà espanyol.

Nosaltres no dirém may: «Abaix las jefaturas!» porque no som tan insensats que volguém decapitarlos. Lo que volém es procedir en sentit contrari als monárquichs, los quals per millor dedicarse á l'exploació del país, se posan al arbitre de una sola personalitat que 'ls porti á l'usdefruyt del pressupost. Las jefaturas republicanas han de recaure en las personas mes dignas y mes aptas, consagradas pel vot dels correligionaris, y serán acatadas porque serán fillas de la confiança qu'en ellas depositi la majoria del partit.

Seríam ingrats y suicidas si paguessim ab un sistemàtic despreci 'ls serveys y 'ls mérits dels homes mes conspicuos de las distintas fraccions republicanas, que si fins ara han sigut poch afortunats se déu tan sols á las nostras insensatas divisions. Ab la fusió 'ls prestarém una forsa extraordinaria. Y ab lo desinterés y la disciplina 'ls facilitarém l'obtenció de la desitjada victoria.

P. K.

LA ASSAMBLEA DE REUS

LA CAMPANA DE GRACIA no pot mostrar indiferència davant del nou moviment de concentració republicana que sembla significar l'Assamblea convocada per avuy dissapte en la ciutat de Reus, baix la inspiració de un digne periódich de aquella localitat.

Si d'ella 'n surt, com es d'espera, un nou vot en favor de la fusió de totas las forsas republicanas prescindint en absolut de tot lo que puga separarnos pera proclamar alló que 'ns uneix, qu'es mes que suficient no sols pera emprendre en lo successiu una acció eficaz, sino també pera assegurar en lo día de demá 'ls fruits del anhelat triufo. LA CAMPANA DE GRACIA s'felicitará de tot cor de 'l hora benehida en que 'ls republicans de Catalunya donguin tan útil exemple als seus correligionaris del resto de la nació.

En la impossibilitat de assistir personalment á l'Assamblea LA CAMPANA DE GRACIA delega la seva representació en lo distingit advocat de Reus D. Ricardo Guasch, considerantse mol honrada de que tan digne correligionari vulga acceptala, com ens prometém de 'l antigua y sincera amistat que ab ell ens lliga.

LA REDACCIÓ.

A ha comensat l'atach de Cavite.

Las noticias fins ara son altament favorables al bon éxit militar de l'operació.

No doném detalls de la mateixa, per quat poden llegirse en la secció telefónica de tota la premsa diaria.

Lo triufo que s'espera es considerat com un cop de grac á l'actual insurrecció filipina.

Lo mateix acert qu'en egar en sanch á l'actual, hi

haja en prevenir las successivas. Per lo que á mí toca, mentres subsisteixi en aquells terrenos l'omnímoda influencia dels frares, sempre viuré ab un ay al cos.

L'insurrecció de Creta, contra la tiranía turca, es un fet que te avuy lo privilegi de cridar l'atenció del mon enter.

Grècia ha volat en ausili dels cretenses, que al cap y al últim son germans dels grechs y ansían unir-se ab ells baix un mateix govern.

Peró las Sras. potencias, que han enviat allá sas poderosas esquadras, s'han pres pel seu compte la misió de impedir que s'realisi l'ausili als cretenses pels grechs.

¡Quín escándol!... ¡Y quina ofensa mes sangrenta á la civilisació!...

L'existència de aqueix pudrimener de despotisme conegut per Turquia, vergonya d'Europa, está avuy afiansada per l'acort de las grans potencias.

Totas ellas, fins las que sustentan interessos mes contraposats, s'empenyan en evitar la desmembració del imperi turch, per estalviarse la guerra qu'esclataria inevitablement entre ellas mateixas, al tirarse com llops famolenchs sobre las sevas despullas.

Gracias á la seva actitud inhumana, y á la seva insaciable codicia, 'ls turchs assassinan als armenis, tiranisan als cretenses y omplan d'horror á l'humanitat.

¡Quín será el día felís que 'ls pobles civilisats, abandonant la política de conquista, s'erigeixin en mestres de sos destinos, y treballin mancomunadament per assegurar ab la llibertat de cada h'u la ditxa de tots!...

Es inútil que 'l Sr. Mañé s'empenyi en atacar á la República futura, ab los mateixos projectils trets dels arsenals del any 73, qu'emplea sempre.

Tingui la seguretad de que la que ha de venir no será lo que aquella va ser. Los temps cambian, las generacions se renovan, las experiencias s'adquireixen.

Aixís l'actual República francesa, que porta 27 anys d'existència, no se sembla de res ab la del any 48, que 'n va viure únicament dos y escassos.

Peró 'l Sr. Mañé, per mil y una vegades, s'entreté surgint retalls dels discursos que al any 73 pronunciaren alguns republicans, condemnant los desacerts que s'cometían, y diu:—¡Miréu si 'n sigué de detestable la República, quan els mateixos republicans la pintavan en aquestos termes!...

Peró ben mirat aixó que s'vol que parli en contra de la institució, parla sols en pró de la franquesa y del patriotisme dels republicans, que no se 'n callavan cap, ni tractantse dels seus propis partidaris.

Molt contrasta aquesta actitud honrada y digna ab la conducta solapada dels monárquichs, que fins tenint la manía de callar, no poden ocultar las immensas desdixas que infereixen al país.

Comparis desapassionadament l'Espanya del 73 ab la del 97, y s'veurá si es la República la que ha portat á la nació al abisme de la degradació y de la vergonya.

Y comparis encare una altra cosa: l'estat de fortuna dels republicans que exerciren lo poder, y l'estat de fortuna dels monárquichs que per ell han passat.

La butxaca dels polítichs té en certas ocasions una eloqüència mil vegadas mes reveladora que la eloqüència dels oradors.

Diumenje va efectuar-se per tot Espanya la rifa de sanch.

Tots los minyons de 19 anys van corre la sort de la quinta. Fins aquí la cosa no té res de particular. La patria necessita brassos que la defensin, y 'l govern els busca.

Peró ara vindrá la tria.

Y la tria s'fará entre pobres y richs, com de costum. Quí tingui 300 duros per gastar, á casa. Quí no 'ls tingui, al quartel.

Ningú sab encare á quin número de minyons ha d'elevarse 'l contingent qu'exigirá 'l govern.

Peró vamos á veure: si la facultat de redimirse á metàlich estigués abolida ¿seria tan considerable 'l cupo que 'l govern exigiria? Es de creure que no: es de presumir que s'limitaría á demanar los homes que pel reemplaç li siguessin estrictament necessaris. Y ni un mes.

Vels'hi aquí de quina manera las redencions redundan al cap-de-vall en perjudici dels que no tenen medis de redimirse. Per cada rich que s'redimeix, un pobre mes se 'n va á las filas.

¡Ah! Quánt tardá á venir la República!

Ella sola establint lo servey militar obligatori acabaría ab totas aquestas corruptelas que posan mes y mes de relleu las desigualtats socials.

¡Vejin las classes obreras si 'ls es ó no necessari, mes que necessari imprescindible, pendre en la política republicana aquella part activa que hi tingueren un día!

Aquells que diuben que 'l obrer no ha de ser poli-

tich no fan mes que assegurar la vida de uns governs que 'ls arrebatan els fills, per portarlos a la guerra, en substitució dels que per 300 miserables duros logran eximirse de posar en perill la vida y la salut.

Recomaném á tots los republicans, qu' en tota reunió pública procurin observar una conducta correctíssima. Res de interrupcions, ni de invectivas. Parlant es com la gent s' entenen. L' alborotar y l' insultar serveix únicament per fer posar greix als nostres enemichs.

Dihém aixó á propòsit del meeting de Madrid, del qual els nostres adversaris s' han empenyat en treure'n las deduccions mes desfavorables.

Y tot perque alguns intemperants no van saber mantenirse á l' altura de las circunstancias. La democracia mes forta será sempre la mes reservada en qüestió de paraulas y la mes decidida en qüestió de fets.

Un capellá, que per escriure en un periódich xismes de sagristía, va ser reclós en un convent de la Trapa, ha lograt escapar-se.

Y las autoritats eclesiásticas han lograt de nou la seva captura.

Al enterarse de la noticia, un no pot menos de preguntar:

—En quin país vivim? ¿Desde quàn los Tribunals eclesiásticos tenen lo dret de privar de la llibertat á un individu?

¿Y ja no hi ha ningú á Espanya que fassa cas de aquestas odiosas invasions de poder?

De aquí á la Inquisició franca, no hi ha mes que un pas.

CARTAS DE FORA.—Sampedó.—Mossén Carbó, l'seu company Cap... aquí y en Lluís Calsas-novas veient que al Centro hi faltava lo millor del poble, han organísat un coro pagant ells tots els gastos ab l' idea de arreplegá l' jovent y ferli aná á cantá 'ls goigs de Santa Ana al mitj de la iglesia. Pero 'msembla que van molt equivocats perque 'l jovent de aquesta vila no dorm com ells se figuren, ni s' deixarà posar las riendas com ells pretenen. No 'n faltaria d' altre

Amer.—En aquesta vila s' juga á tot drap. Y no es aixó lo pitjor, sino las escenas repugnants á que dona lloch aquest vici. L' altre dia, en un café, per poch hi ha una desgracia. Per qüestió de trampas va sortir á relubir un arma blanca y sense la intervenció de un bras amatent que va contenir l' impuls del que la va treure, tal vegada, á horas d' ara, s' haurian perdut alguns pares de familia. ¿Qué fan las autoritats?

Sitjes.—Ja fa molt temps que l' negre de la vila 'ns está marejant ab las sevas prédicas, contra 'ls que no prenen butlla, y contra 'ls que no ho deixan tot per anar á sentirlo. En cambi predica també ab l' exemple: pero en un sentit molt distint per cert. Actualment se dedica al comer de la cera, fent una competencia de mala lley als establiments que viuen de aquesta industria. Aixís la poca fé qu' encare hi ha s' va foment com un ciri que cremi cap-per-vall.

Rubi.—Se 'ns ha assegurat que l' gerent de la fábrica de llana mística ha lograt arrancar dels seus colegas los fabricants de productes profans la promesa de que no tancarán sas respectivas fábricas lo próxim vinent dimecres de cendra, ab l' idea de que 'ls treballadors se vegin privats de celebrar lo tradicional enterro de la sardina. Sabíam que 'ls homes negres abominavan dels enterros civils: pero del enterro de la sardina... francament, no ho hauriam dit may. No crech que 'ls fabricants, entre 'ls quals n' hi ha de lliure-pensadors, hajan accedit á una pretensió tan simple. De totas maneras, si 'ls intents de aquell arribessin á realisarse, proposém als obrers que envihin una comissió al bisbe, demanantli que prohibeixi al' ensotanat, á lo menos durant la quaresma fer á lasmonjas aquellas visitas á que s' mostra tan aficionat, perque ¡vaja! en materia de mortificarse ó tots ó ningú. Si ho fan aixís, ja veurán els treballadors com el burro mistic no tornarà á ficarse ab ell, ni mirará si enterran ó no enterran la sardina.

DE BALCÓ A BALCÓ

—Buenas, donya Manuelita.
—¡Hola! ¿Es vosté?... ¡Ja ha dinat?
—Y ab molt de gust, per més senyas: hi ha hagut una sóp ab rap, que li dich qu' era divina.
—Cregui, donya Soleda, que no es plat que 'm desagradi si s' condimenta com cal; pero avuy, li será franca, se ven un peix tan passat y tan...
—¡Fugi, no me 'n parli! No sab vosté 'ls mals-de-cap que 'm fa passá aquest article. Sempre que n' haig de comprar, lo menos estich mitj' hora ab el peix clavat al na-en-umantlo, y ja es miracle que no li senti tuf...
—¡Ay! Redimonxi!... Ara que parla de miracles ¿qué no sab aixó del niño?
—¿Quin niño?
—Un Jesús que diu que ha anat ell mateix á las Salesas.
—¿Y s' hi ha quedat?
—Allí está,

fa ja una pila de dias, colocat en un altar.
—Ja es curiós. ¿Qué no l' ensenyan?
—Sí senyora, sí; y de franch.
—Donchs, quan pugui aniré á véurel.
—Jo també; perque ¿qué hi fa una á casa tot el día?
—Naturalment. Miri ¿sab hónt vaig aná ahí á la tarde?
A presencía 'l desembarch dels ferits.
—¡Ah! ¿Que hi havia molta concurrencia?
—¡Cá!
Gent en vaga... uns quants curiosos... Ni 'l mes petit entoldat, ab una mica d' orquesta y una dotzeua de banchs per obsequiar las senyoras... Aquestas autoritats no 'n saben ja de sé amables... —Y que han de saber! ¡Si están tot el día ab la política!
¡Aixó!... A n' ells deixils parlar de partits, de presupuesto, de reformas.
—Es vritat, vel'hi aquí la cantarella del meu senyor: dias há que 'l sento, dali que dali ab aquest ciri trencat:
«Las reformas... las reformas»
¿Que sab qu' es aixó?
—Y es clar!
¿Las reformas?... Una cosa que ara diu que posarán á l' Habana, y que s' confia que portará aviat la pau.
—¡Tan debó!... Potser las Cubas tornarian á pujar...
—¡Ah! ¿que n' tenen?
—Unas quantas.
Aixó es lo que 'ns fa pensar ab la guerra de la Habana, que si no fos aixó... ¡ay! ¿qué poch ens hi enfundariam!
—De tots modos, es extrany que duri tant temps... ¿no troba?
—¡Oh! ¿No ven que 'ls generals, en compte d' empaytá 'ls negres, s' están á Madrid, donant banquetes!... El diari ho porta.
¿No ho ha vist?
—No, la vritat; fa tres dias que no 'l miró: tinch tan tráfeh preparant el traje per aquest vespre!...
—¡Hola! ¿qué diu!... ¿Que va al ball?
—Sí, senyora.
—Me 'n alegro; cabalment jo també hi vaig...
Ja 'ns hi veurém vritat?
—Vaya.
¿De quin traje hi anirà?
—D' aldeana, ab falda curta, —Jo de capritxo, escotat.
¡Oy, per cert que ara recordo qu' encare m' haig de fé un llas que va tot plé d' entiquetas... Ab son permis...
—Endavant: buenas, donya Manu lita...
—Buenas, donya Soledat.

C. GUMÁ.

¡ULTIMA PUBLICACIÓ! ¡ESTÁ AGOTANTSE!

UN CASAMENT A PROBA

HUMORADA EN VERS, PER C. GUMÁ
Ilustrada ab dibuixos de M. Moliné
Preu: DOS rals

Se ven en la librería de López, ki scos y corresponsals de la casa.

¡HERMÓS ESPECTACLE!

TROS per aquí, punyaladas per allá, més amunt roban, més avall assassinan... L' isla de Creta bull... ¿Per qué?
¡Oh! Aquestes han sentit la veu de Jehová.
—Vosaltres sou los posehedors de la vritat—els ha dit la veu:—los musulmans no mereixen compassió. Busquéulos en los sens cans, perseguíulos, acorraléulos; que no 'n quedí ni un de viu.

Y 'ls cretenchs, alsant la santa bandera cristiana, ahont en lletras d' or brillan aquellas paraulas sublims: «Estimeuvos los uns als altres,» empunyan el fusell, desenvaynan el sabre, treuben el punyal, apuntan el canó, y corran frenétichs á consumir l' extermini dels turchs.

Pero 'ls turchs han sentit la veu de Mahoma:
—La vritat s'ols la possehin vosaltres. Els fills de Jehová son uns impostors. ¡A ells, adoradors de Aláh! ¡Que no 'n que-

di ni un sobre la terra!... ¡Convertiu en pols als que pretenen entelar la meva gloria!...—

Y 'ls turchs, enardits per la misteriosa veu que ha baixat de las alturas, tiran de la cimitarra, blandeixen l' alfanch, carregan l' artillería y 's precipitan com un torrent sobre las furiosas legions cristianas.

—¡Gloria á Jehová!—cridan aquests, disparant els fusells.
—¡Tot per Aláh!—responen els mahometans, sembrant la mort en las filas enemigas.

Lo sol se pon, lo fum cubreix lo cel, la sanch enrogeix la terra...

—¡A las armas!—diuen els fills de Jehová.
—¡Guerra á mort!—ndolan els sectaris del Profeta.

El roque es terrible: l' espatech, immens, atronador.

A Suda han caygut quatrecentos morts, á Retymo els cadavres embrassan lo pas, á Canea sols se senten gemechs de dolor y crits de rabia...

¿Per qué?

Perque Aláh ha parlat; perque Jehová ha desplegat els llabis; perque 'ls grechs no volen ser turchs, perque 'ls turchs no volen ser grechs...

—¡Infames!—diuen els uns.
—¡Salvatjes!—els altres contestan.

Y per demostrarse mútuament la rahó que 'ls assisteix, aquestes creman las casas d' aquells, y aquells pegan foch á las moradas d' aquets.

¡Quin quadro més grandió!

Els fills de Creta volen arriar la bandera turca.

—Sota 'ls plechs d' aquest odiós papelló—diuen—vivim esclavissats; paguem contribucions, perdém la categoria d' homes... ¡Amunt la bandera grega!

Es cert... ¡Abaix l' estandart de Mahoma!...

Sota la bandera grega, els fills de Creta adquiriran la categoria d' homes; d' homes que pagan contribucions y gosan de la llibertat nominal que las Constitucions estableixen.

Pero 'ls adoradors del Profeta apretan més y més las lligaduras que subjectan als cretenchs, decidits á donar la seva propia vida avans que concedirlos la independencia.

Mahoma no ho vol; Mahoma, més just, més gran, més poderós que Jehová...

Per xó guerregen, per complaure al seu Deu: per xó creman pobles, y arrunan temples, y assassinan donas y proveeixen espléndidament als corbs que poblan l' ayre.

—¡Gloria á Aláh!...
Y l' estrépit de l' artillería coreja aquest fervorós cántich.

—¡Gloria á Jehová!...
Y 'l pavorós ressó de cent descargas acompanya aquest tendre crit sortit dels cors.

Constantinopla té la rahó: la rahó y la forsa.

Atenas té l' dret: el dret y la espasa.

¡Qué hi fa que 'ls turchs siguin á cents!... Els grechs hi aniran á mils.

¡Qué importa que 'ls grechs siguin á mils!... Els turchs hi aniran á millons.

Uns y altres ho diuen:—¡Ha sonat l' hora!
¿L' hora de qué?

D' abrahonarse com fieras, d' enfonzarse 'l ferro fins á las entranyas; l' hora de que 'ls turchs se menjin als grechs y 'ls grechs devorin als turchs.

¡Y l' calendari de las nacions civilissadas marca impávit y será: Febrer del any 1897!...

Pero ¿y las grans potencias?

Totas allá, cumplint ab el seu deber. Fransa hi té dotze barcos, Russia nou, Inglaterra vint, Italia quatre...

Totas miran, observan, examinan, guaytan, vigilan... Italia creu que alló es serio.

Russia ho considera grave.

Fransa es de la misma opinión.

Inglaterra no ha acabat de fers'e'n cárrech.

Alemania s' hi interesa vivament...

Pero la guerra, l' horrible matansa continúa; las vilas creman. los barranchs s' omplan de cadavres, los rius baixan rojos de sanch...

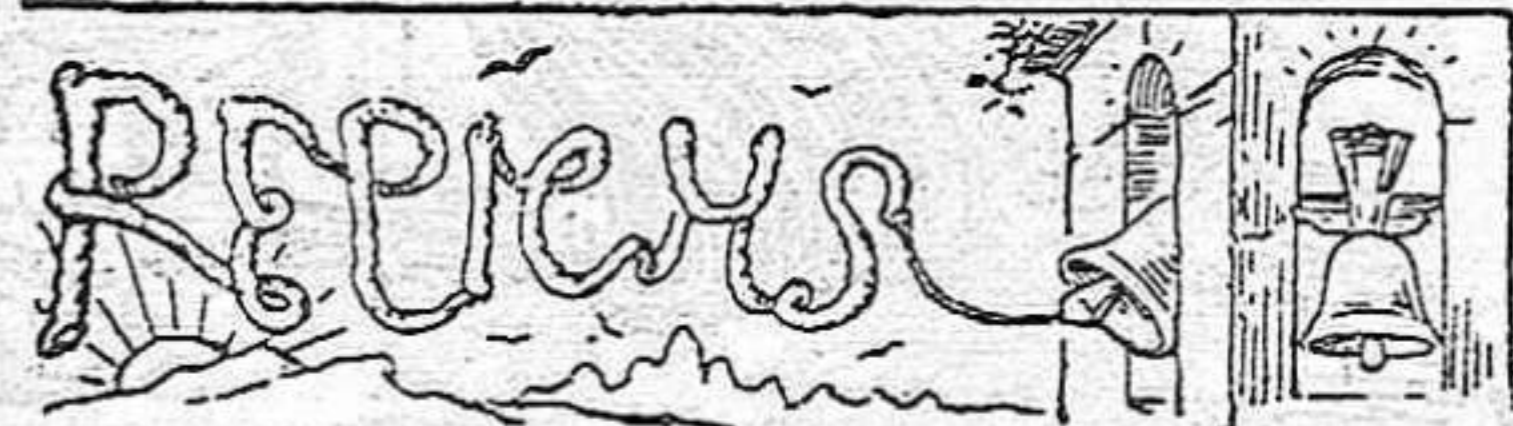
Y pels ayres, desde el cap Busa al cap Sidero, repercuteixen cada vegada més forts y entusiastas aquells immensos crits armoniosos:

—¡Gloria á Aláh!... ¡Mori Creta!
—¡Gloria á Jehová! ¡Mori Turquia!

No hi ha un sol cor que sábiga horroritzarse, ni un sol pit que tingui pulmons per exclamar:

—¡Inbécils!... ¡Visca la fraternitat universal!

FANTÁSTICH

RA que no hi ha un quarto en lloch se li acut al govern la idea de fer acunyar 16 millions en monedas d' or, de valor 20 duros cada una.

Si algú s' figura que aqueixas monedas serán posadas en circulació s' equivoca. Massa fugirian al extranger y ben depressa. Fora d' Espanya al or li fan mes bons tractes que aquí.

Aixís es que desde las máquinas de la Casa de Moneda aniran á raure als subterranis del Banch d' Espanya.

Tot lo mes que farán tal volta, será ensenyarne alguna á qui la vulgui veure á un tant-l' entrada.

Al carrer de San Gil de nostra ciutat, viu un matrimoni, que días enrera á las sis de la tarde, va enviar á la seva filla, nena de sis anys, á comprar carbó.

Torná á casa seva ab un gran susto y plorant com una Magdalena.

—¿Qué hi ha?

—¿Qué hi ha?

—¿Qué hi ha?

—¿Qué hi ha?

—¿Qué hi ha?

—¿Qué hi ha?

—¿Qué hi ha?

¿Qué havia succehit?

Senzillament que un *sarrió de carbó*, ab dos brasas per ulls, apostat á l' escaleta de casa seva, la vá pendre en brassos, omplintla de lúblicas caricias.

Lo pare de la criatura, enterat del fet, va seguir al ensotanat, y agafantlo per las faldillas, va intimarli que l' seguís á la tenencia de arcaldía.

L' home negre, que per lo vist devía tenir una pistola al punt de dalt, li va dir que si no l' deixava anar li clavaría un tiro.

L' escándol cridá l' atenció dels transeunts y de algún municipal, y l' pare de la noya insultada y l' pare d' ánimas comparegueren davant del Comandant senyor Vilaseca, l' qual davant de las negativas del sacerdote, l' s' enviá en presencia del Vicari general.

Allí, trobantse en la seva jurisdicció, sembla que s' mostrá una mica mes explícit, confessant lo fet, pero fent notar que no havia abusat de la criatura.

Aixís ho relata un periódich local, y ara nosaltres, interessats com ningú pugui may imaginar-se en la moralisació del clero, voldríam saber que li han fet á un individu que s' dedica á un *sport* tan poch edificant.

Perque, vaja, per las escaletas, á las foscas y per sorpresa, no es pas la Doctrina cristiana lo que pot ensenyarse á las pobras criaturas.

La conspiració dels capitans generals es la nota cómica del día.

Son tres y tots tres s' entenen.

A tres entorxats per manega, suman dos dotzenas d' entorxats justos y cabals.

Però l' país desconfía y ab rahó de l' eficacia de las sévas espasas.

Però en fi, si sapiguessin empunyar l' escombra y fer un bon dissapte, encare logriarian recoquistar una bona part del prestigi que han perdut als ulls de la nació.

¡Alsa macos! ¿Quin día s' posan de punta aqueixos loróns tan desmayats?

Villamarchante es un poble de Valencia que s' ha quedat sense rector per disposició del bisbe.

Un ne tenían, y se l' estimavan molt, sobre tot las beatas farineras, pero van ascendirlo; en substitució d' ell el bisbe va enviarnhi un altre, y sense que aquest dongués cap motiu de queixa, va esclatar ab tal furia l' anyoransa mística de aquellas mansas ovelles, que per tot arreu ahont veyan al nou pastor l' insultavan, havent acabat al últim per embestirlo á cops de pedra.

Lo bisbe, per últim, l' ha tret del poble, lliurantlo de morir com Sant Esteve.

Admirém los prodigis qu' en las afeccions de la gent devota exerceixen las ensenyansas clericals.

Perque las donas que apedregan á un ministre de Déu, no son heretjas, ni lliure pensadoras, sino católicas fins al moll dels ossos.... ¡Si las tindria ben educadas lo rector que per ascendir á beneficiat va abandonarlas.

—¡Ah!—exclamarían ellas al despedirlo ab llágrimas als ulls—no n' hi haurá cap més que 'ns dongui tant gust com vosté.

Y d' aquí que al perdre la seva agradable companyia perdessin també l' oremús, confiant la seva defensa al gloriós Sant *roch*.

¡Pobretas!

No n' hi havia prou per lo vist ab los arcaldes que s' permeten prohibir la representació de determinadas obras dramáticas, que ara surten alguns bisbes ab la pretensió de subjectarlas á la censura eclesiástica, á fi de prevenir als llanuts de sos espirituals remats, indicantlos las obras que no poden veure sense incorre en pecat mortal.

Ja veurán, si van donantlos corda, com aviat en cap teatro podrá aixecarse teló, sense permís del bisbe.

Y l' s' burros dels carlins encare intentan sublevarse! Vaja, homes, no siguén gamarusos: ¿qué no veyen que de mica en mica vos ho van donant tot fet?

Al ex-héroe de Sagunto li tardan molt á venirli l' s' enfados.

Després de mes de un any de haverlo rellevat del càrrech de governador general de la isla de Cuba, ara s' adona de qu' en Cánovas va ferli una mica massa grossa.

Tretze mesos ha necessitat per compéndreho; tretze mesos per encalabrinarse.

Ja cal donchs que l' s' canovins temin los furors de aquest príncep de la *malicia*.

Ara surt *El Nacional*, lo periódich de 'n Romero, dihent:

«Y qué?... ¿Hi ha per ventura una sola colonia que no s' haja emancipat quan ha arribat en rahó de viure independent?»

Al que mesos endarrera hagués fet aquesta observació l' haurían fusellat per filibustero. En cambi ells avuy la formulan com la cosa me- natural del mon.

Confessém que Espanya ha caygut á mans de una colla de barras.

¡Y de barras tristas qu' es lo pitjor!

ENDEVINALLAS

ANAGRAMA

Tot lo tot que teniu, peixetera
no es vritat qu' es podrit?

—Animal!

—Si l' escata no té ben sencera.

—¿No? Es que tens entelat los total.

J. S. P. DE VILAFRESCA.

INTRÍNGULIS

A E I O U

Combinar ab aquestas cinch vocals ab tres consonants diferents, pera formar lo nom de una ciutat espanyola.

RAMELL D' ORTIGAS.

GEROGLIFICH

LO

PPP

are

E E D D

AB

I I I

R. PALLEJÁ V.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans P. Rigau, Baldiret de la Vinagreta, Henrich, J. Alguís, Un Estudiant, H. B. Lleydá, Pota de Grill, Do Al, J. Aubert, M. Joan Bosch, Un amic de Maximo Gomez, R. (Calongí), Gil Barebatxe, Rovellat (Panxa-bianch), P. P. F. P., Tap de Suro Vilafranquí, Paquito S. L., Peret de Gracia, Joaquim Bernis y Prunas, P. Giralt de Vilafranca, Carlos d' Alfonso, Joan Busquets, Un Blanench, Sentencio:—Lo qu' envian aquesta semana no fa per casa.

Ciudadans Alsina y Agulló, Un Drago de Santiago, Felions Petit, A. Grau, Pepet Panxeta, J. M. Sala, Melon Cansado, Secall del Forn, Joan T. Fortuny, Pepet de l' Ala, Afalta Canarias, J. de Badalona, J. Romansos, y R. Boadella:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Arrossaire Vilafranquí: La composició es molt fluixa. —R. B.: La de vosté sobre ser bastant incorrecta, no té prou interès pel lector. —J. C. Colomé: Llimada degudament podria aprofitarse. —Pau Pla: Va bé. —Lluís G. Salvador: Li agraïm lo qu' envia. Publicarho semanalment á mida que s' rebí, no 'ns es possible per falta d' espay. No obstant farem lo que podrém per complaure'l. —J. Alamaliv: Lo sonet está empedrat de ripsis. —Pau pollastre: Després de lo que 'n dihem per compte propi, no creyém oportú parlarne mes. —J. Staramsa: Va molt bé y gracias. —J. P. (Vall-llibrera): La seva carta está tan mal escrita que no n' arribém á treure'l aygua clara. —J. Robert P.: Los epigramas son molt vells. —A. del R.: Va bé. —F. Leporace: La composició llarga acceptada ab gust. Respecte al sonet ha suferit una distracció. ¿Com se compaginan los cabells extesos del segon vers ab la rica trona del quint? —Félix Canas Mirarém de publicar la composició que 'ns envia. —J. y C. (Calongins): No podém contestarlos, puig lo que no s' admet va á la panera. Hi ha trenca-caps qu' están ben combinats; pero per massa fàcils d' endavinar deixan d' admetres: en aquest punt seguim las inspiracions del nostre criteri. —Julia Carasso: Va molt bé y gracias. —Aguileta: Tota la composició está plena de versos coixos y mal accentuats. ¿Cuidado ab l' endecasílabo, que no admet que l' tractin ab massa franquesa! —Ll. Castany: La composició es fluixa. —T. Bolart: Va bé la que vosté envia.

ANTONI LOPEZ, editor.—Rambla del Mítj, 20

A. López Robert, impresor.—Asalto, 63.—Barcelona.

LAS DOS CABEZAS PARLANTES

Espectacle fi de sigle organisat per las grans potencias europeas.